

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет психології, соціальної роботи та спеціальної освіти
Кафедра психології особистості та соціальних практик

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

« »

2025 р.

ПРОГРАМА

ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

спеціальності 053 Психологія

освітнього рівня другого (магістерського)

освітньої програми 053.00.05 Екстремальна та кризова психологія

Київ – 2025

Розробники:

Столярчук Олеся Анатоліївна, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології особистості та соціальних практик;

Рева Олена Миколаївна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології особистості та соціальних практик.

Керівники: науково-педагогічні працівники кафедри

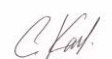
Програму практики розглянуто і затверджено на засіданні Вченої ради Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти

Протокол від «3» вересня 2025 р. № 8

Секретар (Тетяна ХОМИК)

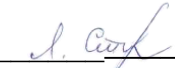
Програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри психології особистості та соціальних практик

Протокол від «28» серпня 2025 р. № 13

Завідувач кафедри Світлана КАЛІЩУК

Програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 053.00.05 Екстремальна та кризова психологія)

28.08. 2025 р.

Керівник освітньої програми Олеся СТОЛЯРЧУК

Програму перевірено

29.08. 2025 р.

Заступник декана Роман ПАВЛЮК

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____

1. Опис програми практики

Найменування показників	Характеристика за формами навчання	
	денна	заочна
Вид практики	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	7,5/225	
Курс	2	2
Семестр	3	3
Кількість змістових модулів з розподілом:		
Обсяг кредитів	7,5	7,5
Обсяг годин, в тому числі:	225	225
Кількість тижнів	5	5
Форма семестрового контролю	залік	залік

2. Мета та завдання практики

Мета – збагачення професійної компетентності студентів у галузі екстремальної та кризової психології, поглиблення навичок самостійного дослідницького пошуку та творчого вирішення соціально-психологічних проблем особистості в умовах складних життєвих ситуацій; збір та упорядкування матеріалів для виконання кваліфікаційної роботи у формі навчально-професійного проекту.

Завдання практики:

- вдосконалення, систематизація та узагальнення знань, практичних умінь і навичок, отриманих у процесі навчання за освітньо-професійною програмою й удосконалення здатності їх творчого застосування на практиці;
- вдосконалення навичок здійснення кваліфікованого психологічного дослідження;
- поглиблення умінь менеджменту та застосування основних психологічних практик і технологій;
- поглиблення вміння аналізувати й інтерпретувати результати власної проєктувальної діяльності, а також здатності визначати ефективність продукту цієї діяльності;
- розвиток потреби систематичного оновлення знань та творчого їх застосування у професійній діяльності;
- розвиток проєктного та креативного мислення.
- формування психологічної готовності до професійної діяльності.

3. Результати проходження практики

Відповідно до Освітньо-професійної програми 053.00.05 Екстремальна та кризова психологія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія, переддипломна практика забезпечує формування таких загальних та фахових компетентностей:

- ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та/або практики.
- СК2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та/або практичної значущості.
- СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.
- СК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.
- СКу13. Здатність розробляти та застосовувати превентивні та корекційні програми збереження психологічного здоров'я людини (в тому числі в умовах війни).
- СКу15. Здатність активізувати психосоматичні ресурси особистості для її ефективного функціонування в екстремальних і кризових ситуаціях (в тому числі в умовах війни).

Відповідно до Освітньо-професійної програми 053.00.05 Екстремальна та кризова психологія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія, переддипломна практика забезпечує оволодіння такими програмними результатами навчання:

- ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.
- ПР2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних і надійних методів.
- ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.
- ПР10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

4. Обов'язки суб'єктів переддипломної практики

Студенти при проходженні практики зобов'язані:

- під час установчої конференції (до початку практики) ознайомитись із розпорядженням декана факультету про проведення практики;
- одержати від керівника копію розпорядження (витяг) про направлення на базу практики, програму практики, інші методичні матеріали, передбачені програмою, консультації щодо оформлення всіх необхідних документів та форм звітності;
- перебувати на базі практики відповідно до затвердженого графіку. У випадку виконання завдань практики у дистанційному форматі відвідування студентом бази практики узгоджується з керівником від Університету та керівником від бази практики;
- ознайомитись з правилами техніки безпеки, охорони праці, внутрішнього трудового розпорядку підприємства (організації, установи) і суворо їх дотримуватися;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно оформити звітну документацію;
- захистити звіт про проходження практики.

Обов'язки керівників практики від кафедри:

- участь у розподілі студентів за базами практики;
- ознайомлення студентів з програмою практики, метою, завданнями, критеріями оцінювання, системою та формами звітності;
- контроль за своєчасним прибуттям студентів до бази практики та її відвідуванням, виконанням програми практики та її завдань, термінів її проведення, правил внутрішнього трудового розпорядку баз практики;
- отримання від адміністрації бази практики копії (витягу) наказу/розпорядження про прийняття студентів на практику із зазначенням терміну та призначенням безпосередніх керівників від підприємства (організації, установи);
- забезпечення, разом з керівниками від бази практики, якісного проходження практики студентами відповідно до затвердженої програми;
- контроль умов праці і побуту студентів на базі практики, проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці і техніки безпеки;
- надання методичної допомоги студентам під час виконання завдань практики, збору матеріалів до кваліфікаційної роботи у формі навчально-професійного проєкту;
- проведення консультацій щодо обробки зібраного матеріалу та його використання у звіті про проходження практики, а також у кваліфікаційній роботі у формі навчально-професійного проєкту;

- участь в установчій та звітній конференціях, збір звітів студентів про практику та передавання їх на кафедру для зберігання;
- оцінювання результатів проходження практики;
- забезпечення своєчасного оформлення і надання до Студентського офісу документації, що стосується оплати праці керівників від бази практики.

Обов'язки керівників баз практики:

- проведення інструктажів з техніки безпеки та протипожежної безпеки на підприємстві й на робочому місці при виконанні конкретних видів робіт;
- ознайомлення студентів-практикантів з організацією роботи та функціональними обов'язками на конкретному робочому місці / посаді;
- забезпечення та контроль виконання студентами-практикантами програми практики, допомога в підборі матеріалу для виконання завдань практики;
- оцінка якості виконуваних робіт студентами-практикантами, складання характеристик з відображенням у них таких складових: виконання програми практики, якості професійних знань та умінь, набутих практичних навичок, ставлення студентів до роботи тощо.

5. Програма практики

Переддипломна практика студентів у якості психолога-дослідника є складовою частиною професійної підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти і згідно з навчальним планом організовується в 3 семестрі. Науково-методичним підґрунтям для проходження переддипломної практики є опановані студентами обов'язкові навчальні дисципліни, як-от: «Професійне спілкування іноземною мовою», «Теорія і практика сучасних психологічних досліджень», «Екстремальна психологія з практикумом» «Життєві кризи особистості», «Теоретико-прикладні аспекти суїцидології», «Психологія насильства», «Психологія війни та збройних конфліктів», «Психічна травма та посттравматичний стресовий розлад».

Предметом практики є організаційні та змістові аспекти професійної діяльності психолога, який надає кваліфіковану фахову допомогу особистості в умовах переживання нею екстремальних і кризових ситуацій.

Прикладні завдання:

- 1) розроблення й апробація соціально спрямованого продукту, що висвітлює та підтверджує практичну спрямованість власного навчально-професійного проекту;
- 2) розроблення пам'ятки, що містить алгоритм організації роботи

студента над магістерським дослідженням у формі навчально-професійного проєкту*;

3) підготовка тез доповіді, наукової статті за результатами виконання магістерського дослідження;

4) створення візуальних матеріалів презентації результатів власного дослідження за темою навчально-професійного проєкту.

* завдання може змінюватись на підставі запиту психолога від бази практики.

Базами проходження переддипломної практики здобувачів другого магістерського рівня вищої освіти можуть бути: соціально-психологічна служба Університету Грінченка, кризові центри психологічної допомоги, центри практичної психології, центри соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді, Київський міський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та його районні відділення, інклюзивно-ресурсні центри, психологічні асоціації, громадські та благодійні неурядові організації. Для виконання завдань практики студенти можуть бути скеровані і в інші установи й організації, де здійснюється практична діяльність психологічного спрямування. В межах внутрішньої академічної мобільності базами проходження практики можуть бути університетські кафедри психології, які реалізують проєкти/заходи психологічної підтримки населення.

Змістовий модуль 1.

Психологічні практики та навички проєктної діяльності психолога в галузі екстремальної та кризової психології

Перший етап – ознайомчий.

На цьому етапі студент здійснює:

– узагальнення результатів аналітичного й емпіричного етапів виконання магістерського дослідження в галузі екстремальної та кризової психології, вивчення навчально-методичної документації щодо вимог його оформлення;

– розроблення соціально спрямованого прикладного продукту, що висвітлює та підтверджує практичну спрямованість власної кваліфікаційної магістерської роботи у формі навчально-професійного проєкту, наприклад: програми тренінгу для певної категорії населення, рекомендаційного збірника щодо збереження ментального здоров'я студентів, програми зменшення негативного впливу екстремальної чи кризової ситуації на різні групи постраждалих, алгоритму психологічної самодопомоги, психоедукаційної гри тощо.

Змістовий модуль 2.

Організаційно-методичні та рефлексивні аспекти переддипломної практики

Другий етап – основний.

На цьому етапі студент здійснює:

- апробацію соціально спрямованого прикладного продукту, що висвітлює та підтверджує практичну спрямованість власної кваліфікаційної магістерської роботи у формі навчально-професійного проєкту;
- розроблення пам'ятки (у формі інформаційно-ілюстраційного друкованого буклету), що містить алгоритм організації роботи студента над навчально-професійним проєктом або підготовку тез доповіді, наукової статті за результатами виконання власного магістерського дослідження у формі навчально-професійного проєкту;
- візуалізацію результатів власного дослідження за темою навчально-професійного проєкту (слайдова презентація, ММП, відеоролик, інфографіка) та презентацію соціально спрямованого прикладного продукту на студентській науково-практичній конференції «Перші кроки в науку».

Третій етап – підсумковий.

На цьому етапі студент здійснює:

- рефлексію результатів практики та проходження опитування для оцінки її ефективності;
- залучення керівника від бази практики до опитування з метою моніторингу та покращення якості практичної підготовки здобувачів;
- підготовку звітної документації з практики;
- участь у звітній конференції з практики та складання заліку.

Звітна документація з переддипломної практики:

- опис соціально спрямованого прикладного результату дослідження (продукту проєкту);
- пам'ятка / тези / стаття;
- презентація прикладного результату дослідження;
- щоденник (Додаток А),
- звіт (Додаток Б),
- характеристика студента/ки-практиканта/ки, підписана психологом і керівником бази практики та завірену печаткою цієї установи /організації.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Розроблення соціально спрямованого	30	1	30		

продукту, що висвітлює практичну спрямованість власного навчально-професійного проекту у галузі екстремальної та кризової психології					
Апробація соціально спрямованого продукту, що висвітлює практичну спрямованість власного навчально-професійного проекту у галузі екстремальної та кризової психології	30			1	30
Розроблення пам'ятки (у формі буклету), що містить алгоритм організації роботи студента над навчально-професійним проектом або підготовка тез доповіді/наукової статті за результатами магістерського дослідження	20			1	20
Презентація власного соціально спрямованого прикладного продукту на студентській науково-практичній конференції	10			1	10
Оформлення щоденника, написання звіту	10			1	10
Разом			30		70
Максимальна кількість балів: 100					

6.2. Форми проведення контролю та критерії оцінювання

Контроль роботи студентів під час проходження ними переддипломної практики відбувається відповідно до її етапів. Критерії оцінювання роботи студента під час практики викладені у таблиці 6.2.

Таблиця 6.2

Зміст і критерії оцінювання роботи студента

Зміст роботи та її функціональне призначення	Форма звітності	К-сть одиниць	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль 1. Психологічні практики та навички проєктної діяльності психолога в галузі екстремальної та кризової психології			
Соціально спрямований продукт, що висвітлює практичну спрямованість власного навчально-професійного (дипломного) проекту у галузі екстремальної та кризової психології (виявлення здатності студента до здійснення різних видів діяльності кризового психолога, визначення якості володіння студентом методичними компетентностями)	Буклет/програма/проспект/відео/сайт/гра	1	60
Змістовий модуль 2. Організаційно-методичні та рефлексивні аспекти переддипломної практики			

1. Пам'ятка (у формі буклету), що містить алгоритм роботи студента над магістерським дослідженням у формі навчально-професійного проєкту (виявлення вміння студента розробляти та застосовувати превентивні програми збереження психологічного здоров'я людини) або підготовка тез доповіді/наукової статті за результатами магістерського дослідження	Пам'ятка/ тези/ стаття	1	20
2. Презентація матеріалів для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти (визначення спроможності студента до самостійного узагальнення, систематизації інформації, формулювання кваліфікованих висновків, моніторинг здатності доступно і аргументовано представляти результати досліджень)	Виступ, слайдова презентація	1	10
3. Оформлення звітної документації (визначення здатності студента до рефлексії, самооцінювання й оформлення результатів практики)	Звіт, щоденник	1	10

6.3. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Семестровий контроль проводиться у вигляді заліку.

6.4. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового змісту практики з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового змісту практики без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним

		вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного проходження практики
--	--	---

7. Рекомендовані джерела

1. Положення про практику студентів Київського столичного університету імені Бориса Грінченка. URL: <https://cutt.ly/ceYjKqPv>.
2. Сергєєнкова О.П., Столярчук О.А., Цюман Т.П. Методичний алгоритм розробки, виконання та захисту кваліфікаційної магістерської роботи для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 053 Психологія (освітня програма 053.00.05 Екстремальна та кризова психологія, освітня програма 053.00.06 Сімейна психологія). Київ: Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, 2024. 24 с.
3. Бочелюк В.Й. Методика та організація наукових досліджень у психології. Київ: КНТ, 2024. 284 с.
4. Булавинець В.М. Методологія наукових досліджень: підручник. 2-ге вид., переробл. і доповн. Харків: Право, 2023. 488 с.
5. Вольнова Л. М. Проектна діяльність як засіб підвищення рівня професійної підготовки майбутніх психологів : методичні рекомендації. 2-е вид., виправлене і доповнене. Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2019. 49 с.
URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/23889>
6. Гура О.І., Гура Т.Є. Психологічні особливості проєктування: від діяльності до мислєдіяльності. *Журнал сучасної психології*. 2024. № 3. С. 17-23.
7. Gura O., Gura T. The study of practical psychologists' professional thinking: the authors' integrative and thinking-activity approach. *Всеукраїнський науково-практичний журнал «Директор школи, ліцею, гімназії». Спеціальний тематичний випуск «Міжнародні Челпанівські психолого-педагогічні читання»*. 2020. № 2(2). С. 130–142.

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет психології, соціальної роботи та спеціальної освіти
Кафедра психології особистості та соціальних практик

ЩОДЕННИК ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

студента/тки 2 курсу, групи _____
освітньої програми 053.00.05 Екстремальна та кризова психологія
спеціальності 053 Психологія

(прізвище, ім'я, по-батькові)

за період з «____» _____ 20__ року по «____» _____ 20__ року

Місце проходження практики _____

Керівник від бази практики _____
(посада, прізвище, ім'я, по-батькові)

Викладач-керівник _____
(посада, прізвище, ім'я, по-батькові)

Дата	Вид роботи	Відмітка про виконання

_____ Підпис студента

_____ Підпис викладача

В щоденник практики заносяться всі поточні заходи, пов'язані з проходженням практики, інші види робіт (робота в онлайн-бібліотеці, консультації з викладачем і т.п.).

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет психології, соціальної роботи та спеціальної освіти
Кафедра психології особистості та соціальних практик

ЗВІТ

З ПРОХОДЖЕННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

студента/тки 2 курсу, групи _____
освітньої програми 053.00.05 Екстремальна та кризова психологія
спеціальності 053 Психологія

(прізвище, ім'я, по-батькові)

в період з «___» _____ 20__ року по «___» _____ 20__ року

Місце проходження практики _____

Керівник від бази практики _____
(посада, прізвище, ім'я, по-батькові)

Викладач-керівник _____
(посада, прізвище, ім'я, по-батькові)

1. За період практики мною було виконано такі види роботи:

2. Позитивні моменти в організації та змісті практики, включаючи опис сформованих чи збагачених загальних і фахових компетентностей:

3. Побажання та рекомендації щодо покращення організації та змісту переддипломної практики:

Дата _____

_____ Підпис студента

_____ Підпис керівника
від бази практики

ХАРАКТЕРИСТИКА

студента(ки) 1 курсу групи ЕКПм-1-24-1.4д (з)
освітньої програми 053.00.05 Екстремальна та кризова психологія
спеціальності 053 Психологія
Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти
Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

(ПІБ студента(ки))

який(а) проходив(ла) **переддипломну** практику на базі

(назва підприємства/установи)

у період з _____ по _____
(дата початку) (дата завершення)

Характеристика виконаної роботи: перелік, рівень складності, обсяг завдань, які виконував (ла) студент(ка), наприклад:

- ознайомлення з діяльністю установи, специфікою психологічної допомоги;
- вивчення функціоналу та спостереження за роботою психолога;
- участь в індивідуальних або групових психологічних заходах (тренінги, консультації, семінари тощо), самостійне проведення заходів;
- апробація соціально спрямованого продукту, що висвітлює та підтверджує практичну спрямованість магістерського дослідження у формі навчально-професійного проєкту.

Рівень професійної підготовки: знання, які засвідчив(ла) студент(ка) у процесі практики, вміння застосовувати знання на практиці, усвідомлення власних меж професійної компетентності, дотримання стандартів професійної етики психолога

Проявлені професійні якості й особисті риси студента(ки): вмотивованість, відповідальність, ініціативність, організованість, комунікабельність, вміння працювати в колективі, старанність, пунктуальність, дисциплінованість.

Рекомендації щодо подальшого професійного розвитку або працевлаштування студента(ки) (за потреби).

Висновок та оцінка проходження практики: загальна оцінка проходження практики (рівень виконання завдань, ставлення до роботи, рекомендована оцінка («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Керівник практики: _____
(підпис)

ПБ, посада

Керівник установи/ організації: _____
(підпис)

ПБ, посада

Печатка організації/установи